ב) לקמן לב., ג) מנחות ה: ת"כ ש יקומן נכ., גם מנחות ה: ת"כ צו פרשי ח ה"ה, ד) לקמן לה: ה) לקמן לו:, ו) תו׳ השייך לכאן הוא בדף כז. ד"ה יצא עי"ש

בש"נ אות כד, ז) פסחים עז:,

ל) מנחות ה:, ע) ויקרא ו כג, י) צ"ל לקמן לא:

הגהות הב"ח

(A) רש"י ד"ה על המזבח לכפר
 (כ) ד"ה לכפרה וכוי דכל:
 (ג) ד"ה יחזור וכוי כדי מתן דמו
 מן הבהמה:
 (ד"ה ה"ח ח"ה

דמחשבת וכו' מי פסל מחשבה בכהן פסול: (כ) ד"ה אלא וכו'

בבהן פסור. (ט) דה מנימ וכרי במחשבתן: (ו) ד"ה מניגא וכרי הן פוסלין במחשבה: (ז) ד"ה לאלמר וכרי דאי נמי וכרי במשנה

דכל:

גליון הש"ם

נמ' אבל בעלים נתכפרו. עי'

לקמן דף גב ע"ב ובתוס' שם ד"ה אותה: שם לכפרה נתתיו. עיין לקמן לח ע"א תוספות ד"ה

שינויי נוסחאות

א] ל"ל דמיפסיל (שמכ"י): ב] נתתיו. לכפרה הקשתי כל"ל

ב״ש): ג] דאמרת (כתה״י וד״ו): (ב"ש): גן דאמרת (כתה"י ו"ד"): ד] בההיא וכולן סד"ס (שמכ"י): ה] ל"ל מיפסיל (*שמכ"י): ו] נט"מ נוסף הא זרקו הגך פסולין לא תני בהו תקנתא,

משום דבזריקה הוי הכפרה ואז משוי ליה דיחוי כדפי׳:

ו לא לאו משום דהוי דחוי

קג א מיי׳ פ״ב מהל׳ פסה״מ הלכה י וע״ש. ופי״ג שם הלכה ג:

בג מיי׳ פרק ב שם הלכה י וע"ש: קד דה מיי׳ פי"ד שם הלכה

תורה אור השלם

בִּי נֶבֶשׁ הַבְּשְׂר בַּדְּם הַוֹא וְאַנִי נְתַתְּיוֹ לְכָם עֵל הַמִּוְבַּח לְכַבֵּר עֵל נְבְשׁתֵיכָם כִּי הַדְּם הוא בַּנְבֶשׁ יְכַבַּר:

מוסף רש"י

. חזור הכשר ויקבל. אי סנירא יהדור הכשר ריקבר. מי פגינת ניה דפתול עושה שיריים, אשמעינן האי מנא שבלא בתקומו לא כמקומו דמי לפיכך לא עשאן שיריים, ואי סבירא ליה דשלא במקומו כמקומו דמי והחיא לה דיקה במוקומו במורה באדם פסול, אשמעות או מורה באדם פסול, אשמעינו דאיו פסול עושה שיריים: המנענין דחץ פסוג עוהה היירים: יחזור הכשר ויקבל. ויזרוק הכשר, שאין מחשבחן של אני פוסלתן בקבלה לפי שאין ראויין לה, ואין מחשבה פוסלת אלא במי שראר לעבודה, דכמיב (ויקרא 1) מתקריב לותו לא יחשב, בראוי התקריב הנתוב מדבר (דקתו להקרבה הכתוב מדבר (דקתו לב.) במי שראוי לעבודה. לתעוטי אחד מן הפסולים: ובדבר הראור לעבודה. כגון מנחת חטין, אבל מנחת העותר של שעורים אינה ראויה אלא לעבודה זו בלבד להחיר ולא משום קרבן אחיץ. איז משום מנחת סוטה, לא ראויה היא, דמנחת סוטה קמח ושל עומר גרש, ועוד דלאו עבודה יחל לגבר עון קאמיא, והאי לבכר עון קאמיא, והאי דפסלה מחשבה במנחת קנאות משום דרחמנא קרייה מטאת (מנחות ה:) לפיכך הן פוסלין. את החרבו במחשבה, אם שחטוהו לתו הקוב כל במחשבה, מם שמשוחה במחשבה [חוך לומנו וחוך למקומו, דןהואיל וראויין לעבודה זו מחשבתן מחשבה (דקפון לא:):

שימה מקובצת

שהיה יח מותר בו דהיינו חוץ לעזרה

ממש שבשעת היתר הבמות נשתלש בכל אלה (תוספות) והותר שם

לאפוקי פנים שלא הותרו מעולם ליכנס שלשתן דדם חטאת אסור דכתיב

וכל חטאת אשר יובא מדמה וכן אימורין כחיב ועולה לא יעלו עליו

(ע"כ) ואניתנין בפנים שנתנן בחוך לא שייך האי שינוייא ומיהו מלינו

למימר דבעי' נמי שיהא המחשבה יו במקום משולש תדע דאי לאו הכי למ״ד בו שלא במקומו לאו כמקומו דמי מאי הוה משני מבפנים אחוץ

מיהו ר' יהודה אית ליה כמקומו דמי ונראה כאו (תוס') ור' יוחנן דאמר

בסמוך שלא במקומו לאו כמקומו דמי היינו דוקא לרבנן אבל לר׳

יהודה אית ליה כמקומו דמי אפי׳ לר׳ יוחנן כדמשני פרק כל הפסולין

(גם זה שם) על ניתנין למעלה למטה ולמטה למעלה וה"ה דסבר כן

בניתנים בפנים שנתנן בחוץ והתם לא פריך אלא מניתנים בחוץ שנתנן

בפנים דוהא כדפי' רש"י משום דנפסל בשעה שהובא בהיכל וא"כ

מצי שמואל קאי אכולהו אבל לא מצי למימר כמקומו דמי על בחוץ

שנתנו לפנים שנפסל בביאתו בהיכל קודם שנתנן על מובח הוהב

(ע"כ): (הגה"ה) ועוד נראה דעל כרחין כבש נמי כמקומו דמי מדלא

פֿריך לקמן נו.ן דליפלוג ר׳ יהודה אחישב ליתנו על גבי כבש וכי תימא

משום דיאספנו ואין כאן בית מיחוש בבו מחשבה דהרי בחשב לשפוך

מן הכלי על הרלפה יאספנו לכ"ע הא לקמן אמרי' דלר' יהודה לא

יאספנו היכא דקלטי' מזבח וא"כ מהאי טעמא לא יאספנו מעל גבי

כבש דכבש מקדש פסולין כמזבח ומיהו כיון דפרישית לעיל דלענין

דמים לא הוי כבש כמזבח לא קלטיה ויאספנו ומיהו על כרחיך אכבש נמי

קאי שמואל דלקמן בשמעתין פריך ור' יוחנן אי שלא במקומו לאו כמקומו

דמי א"כ זריקתו אינה כלום ליהוי כנשפך מן הכלי על הרצפה ויאספנו

משמע לשמואל ולריש לקיש דאמרי שלא במקומו כמקומו דמי ניחא

ובמקום הראוי לעבודה. פ״ה כגון שנפגם המזכח. וא״ת מיפוק ליה משום דאינו (דמוי) [ראוין והוי ליה כאילו מחשב לזרוק על הרופה ולא פסלה בה מחשבה. וי"ל הרכפה ונח פסנה כה מחשכה, וייינ דקמ"ל דאע"ג דבר הקטרה הוא כדמוכח לקמן (דף ננג) לגבי קומן הואיל ואינו ראוי לשאר עבודות לא פסיל כהו מחשבה: תוד"ה אמר שמואל כו' תדע דאי לאו הכי וכו'. נ"ב, דאי לא תימא הכי אם כו מלינו ל פילה כל המנו של הימו של מחוץ בפנים למימר כפיי הקונטרס דמחוץ בפנים קא פריך אבל (מחוץ בפנים) [מפנים בחוץ] לא דכמקומו דמי, ושמואל נמי קאי אכולהו, ועוד דע"כ כבש נמי קמי (חור ריידן בשן: כמקומו דמי (חור ריידן בשן: הוד"ה הכא ובו' הואיל ופרצה לפיגולו. נ"ב, אבל העתא ששינה את מקומו דאיכא דמוי (אמר) דמוי דהוי טמא ושלא במקומו וכיון דתרי דחויי הוי אינו עושה שירים ואע"ג דדחוי אחד מושה שירים. דהרלל דהחמשה (ואינו) ועושה שירים. ופריך ולהוי דחוי כיון דאמרת שלא במקומו כמהומו ובלבד שיהא במזבח כי יהבי׳ כתקונה וככבו שימם בתובה כי יהביי פסול הוי ליה זייקת פסול לחוד בשביל שנמנה פסול ואין כאן דיחוי אחר והוי ממש כאילו נמנו פסול במקומו דהוי ליה דיחוי וליח ליה

מקנתיה:

אמר שמואל פסול בשר אבל בעלים נתכפרו. נראה דקאי אניתנין למעלה שנתנן למטה ולמטה שנתנן למעלה אבל אניתנין

על גבי הכבש לא קאי דבהא כולי עלמא מודו בשלא יו במקומו דלאו כמקומו דמי אע"ג דבפ׳ המזבח מקדש (לקמן פו.) מרבה כבש כמזבח לענין קידוש דאם עלו לא ירדו ובפ׳

כל המנחות (מנחות מ:) לענין הקטרה דהמעלה מכולן ע"ג הכבש לר' יוחנן חייב מ"מ לענין דמים לא מלינו בשום מקום כבש כמזבח דלקמן בפ׳ קדשי קדשים (דף סד:) גבי עולה וגבי חטחת ממעטינן מדכתיב יבו קיר המובח ולא קיר הכבש ועל כרחין שמואל לאו אכולה מילמיה יו קאי דניתנין בפנים שנתנן בחוץ ובחוץ שנתנו בפנים לכ"ע לאו כמקומן דמי כדמוכח פ׳ כל הפסולין לקמן בסופו (דף לה:) דח"ר יהודה חישב להניח דמו למחר פסול דסבר מחשבה כמעשה ופריך (שם לו.) וליפלוג בסיפא על ניתנין למטה שחשב ליתנן למעלה שיהא פסול ומשני קסבר ר' יהודה שלא במהומו כמקומו דמי דו (תוספות) והשתא אמאי הדר פריך וליפלוג ר' יהודה בנתן הניתנין בפנים בחוץ ובחוץ בפנים אלמא דהני מו [לכ"ע] שלח במקומו מיקרי (ע"כ) ומיהו לקמן פירש בקונטרס דמהניתנין בחוץ שחישב ליתן בפנים דוקא קמקשי דהתם ודאי אי הוה יהיב חטאת חיצונה בפנים מיפסלא דכתיב ש וכל מטאת אשר יובא וגו' אבל מחישב ליתן הניתנין בפנים בחוץ לא פריך וכן מוכיח יוו מדקמשני קסבר רבי יהודה בעינן מקום שהוא יו משולש בדם ובבשר ובאימורים פירוש דגבי מחשבת חוץ למקומו כתיב שלישי ודרשינן שיהא אותו (שלישי) חוץ לאלתר ייכשר (למחר פסול) חזר וחישב למהומו משולש בדם ובשר ואימורים

גב' אמר שמואל פסול בשר ° אבל בעלים נתכפרו מאי מעמא דאמר קרא וואני נתתיו לכם על המובח לכפר כיון שהגיע דם למובח נתכפרו בעלים אי הכי בשר נמי אמר קרא לכפר ° לכפרה נתתיו ולא לדבר אחר אלמא קסבר ישלא במקומו כמקומו דמי תגן באידך פירקין ינתנו על הכבש שלא כנגד היסוד נתן את הניתנין למטה למעלה ואת הניתנין למעלה למטה ואת הניתנין בפנים בחוץ ואת הניתנין בחוץ בפנים אם יש דם הנפש יחזור הכשר ויקבל ואי ם"ד שלא במקומו כמקומו למה לי יחזור הכשר ויקבל וכי תימא להתיר בשר באכילה מי איכא זריקה דלא מכפרת ושריא בשר באכילה אי דיהביה כשר ה"ג יהכא במאי עסקינן דיהביה פסול וליהוי דחוי פדתנן וכולן שקיבלו חוץ לזמנו וחוץ למקומו אם יש דם הנפש יחזור הכשר ויקבל קיבלו אין זרקו לא מ"ם לאו משום דהוי דחוי לא משום דפסיל ₪ במחשבה אי הכי קבלה נמי ועוד מי פסלה מחשבה יוהאמר רבא יאין מחשבה מועלת אלא במי שראוי לעבודה ובדבר הראוי לעבודה ובמקום הראוי לעבודה לא תימא זרקו לא אלא אימא שחמו לא מאי קמ"ל דפסלה מחשבה תנינא סלפיכך הן פוסלין במחשבה הא קמ"ל ידמקבלה ואילד לא פסלה מחשבה מ"מ כדרבא מיתיבי ⊙חישב ליתן את הניתנין למעלה למטה למטה למעלה

בעלמא (לקמן דף מו.) דרשינן לכפרה נתתיו ולא למעילה: ואי שדא במקומו במקומו דמי דמה די יחזור הבשר ויקבד. תימה דלקמן בפ׳ התערובת (דף עט:) חגן הניתנין למטה שנתערבו בניתנין למעלה ר' אליעזר אומר יתן למעלה ורואה אני את הניתנין בו למטה כאילו הן מים ויחזור ויתן למטה דייק בדו מינה בגמרא נלקמן פ.ן דר׳ אליעור סבר יש בילה והשתא אמאי יחזור ויתן למטה הרי כבר נתכפר וי"ל כיון דאית ליה רואים כאילו הן מים לא הוי כמכופר ולא 🖘 יהיב ליה לשם כפרת התחתון ומיהו קשה לרבטן דלית להו רואין ומשמע התם דלרבנן יחזור ויתן למטה דקתני נלקמן כ:] נתן למעלה ולא נמלך 🖾 (כשר): הבא במאי עםקינן דיהביה פחוד. תימה יו אם כן אפילו נתן במקומו נמי וו"ל דהאי פסול היינו טמא דאיירי ביה בח: 🤊 לעיל ואי יהביה במקומו כולי עלמא מודי דהוי דחוי ולא יחזור כשר ויקבל כדאמר בפ"ק דמעילה (דף ה:) דאין לך עושה שירים ופסול אלא טמא הואיל ומרצה בקרבן ציבור וחוץ לומנו וחוץ למקומו הואיל ומרצה לפיגולו:

מקנמה ח: מהי טעמה להו משום. דזריקה פסולה משויא ליה דחוי משום דגמר כפרתו: לא. הא דדייקינן זרקו לא יו משום דמיפסיל במחשבה דהא בעושה מחשבה חו קיימינא ודכוותה דייקינן זרקו לא: א״ה. דמחשבת פסולין פסלה מקבלה שקיבל במחשבה ליפסיל ועוד מי פסל (ד) במחשבת כהן פסול: במי שראוי לעבודה. כהן כשר: ובדבר הראוי לעבודה. מנחת חטים חי לאפוקי מנחת [העומר שהיא שלו שעורים דלא חייל עלה פגול ליענש כרת באכילתה ב: ובמקום הראוי לעבודה. לאפוקי נפגם המזבח. הכי מפורש במנחות (דף ה:): לא חימא זרקו לא. דודאי איכא תקנתא ואפי׳ זרקו פסול במחשבה: אלא אימא שחטו לא. שאם שחטו פסול במחשבה תו ליכא תהנתא דכיון דכל הפסולין כשירין לשחוט פוסלין (ס) מחשבתן: סנינא. בההיא משנה גופה כל הפסולין ששחטו שחיטתן כשרה לפיכך הן (י) פסולין במחשבה: הא קמ"ל. הא דקתני וכולן שקיבלו את הדם כו' [אע"ג] דבשחיטה תנן פוסלין במחשבה אבל בקבלה ומקבלה ואילך לא פסלי ולא למידק מיניה זרקו לא דה"ה לזרקו אלא קמייתא דכולהו נקט דכיון דפסול אינו ראוי לה לא פסלה מחשבתו: לדרבא. דאמר אין מחשבה מועלת אלא בראוי לעבודה: חישב. כהן כשר: ליתן את הניתנין כו'. ששחט או קיבל או הוליך על מנת לזרוק הזריקה שלא במקומו: לאלחר כשר. אם חישב על מנת לזרוק שלא במקומו היום כשר של מנת זריקה פסולה היא ונמצא שעבד שאר העבודות על מנת (ו) ואי נמי זריקה לזרוק את הדם בפסול כשר הוא בזריקה הוגנת במקומו כדאמרינן במשנה ז כל הפסולין (לקמן לו.) אין המחשבה פוסלת אלא חוץ לזמנו וחוץ למקומו ופסח וחטאת שלא לשמן: חזר וחישב. בעבודה שניה על מנת לאוכלו חוץ למקומו פסול ואין חייבין כרת על אכילתו:

במ' אמר שמואל פסול. דקתני מתני׳ אבשר קאי אבל בעלים נתכפרו:

על המובח (h). כל המובח שוה לענין כפרה: לכפרה נחתיו בו. הקשיתי

(כ) כל מקומות המזבח שוין ולא לדבר אחר שתהא זריקה חשובה להתיר

בה בשר דוריקה הוא דשריא לה דכתיב ודם זבחיך ישפך והדר והבשר

יהוור הכשר (דברים יב): יהוור הכשר

ויקבל. יחזור כהן הכשר לקבלה ויקבל

כדי מתן ^(ג) מן הבהמה ויחוור ויתן

במקומו. וקס"ד השתא דעד השתא

בכהן כשר נמי איירי והאי הכשר

דקתני כדי נסבה: למה לי יחזור. הלח

נתכפרו: וכי תימא להתיר בשר

באכילה. דזריקה הוא דשריא לה:

ומי איכא זריקה דלא מיכפרא. כגון

הך בתרייתא דלאו לכפרה אתיא דהא

איכפר בקמייתא: אי דיהביה. שלא

במקומו כהן כשר הכי נמי דלא בעי

יחזור ויקבל: הכח במחי עסקינן

דיהביה פסול. דהא דקתני נתנו על

גבי הכבש ארישא קאי דקתני כל

הפסולים ששחטו כו' וכולן שקיבלו

את הדם כו' ועלה קאי נתנו על גבי

הכבש כו׳ בפ״ג: וליהוי דחוי. כיון

דאמרי׳ ב שלא במקומו כמקומו דמי

ובלבד שיהא במזבח כי יהביה פסול

הויא לה זריקה פסולה כאילו נתנו

פסול במקומו וניהוי כל הדם דחוי ולא

תיהוי ליה תו תקנתא: דהא תכן.

בההיא הו: וכולן שקבלו. את הדם

ואפסולין קאי שקבלו את הדם במחשבת אכילת בשר חוץ לומנו או

חוץ למקומו: אם יש דם הנפש. עוד

בלואר בהמה יחזור הכשר ויקבל מן

הדם ויתן שלא במחשבה וכשר

דמחשבה דחשיב עלה קמא לא נפסל הו

דכיון דאינו ראוי לעבודה אין מחשבתו

מחשבה: קבלו אין. הוא דאית ליה

ואמאי לדידהו נמי חיקשי מניתנין על גבי הכבש ומניתנין בפנים שנתנן בחוץ אבל על ניתנין בחוץ שנתנן בפנים דמודו כולהו דשלא כמקומו דמי לא שייך למיפרך אמאי (לדידהו נמי חיקשי מניחנין על גבי כבש ומניחנים בפנים בחוץ חוס') פסול נימא יאספנו שהרי בלא ניחנין על מזבח הזהב כבר נפסל בביאתו בהיכל ואפי' נשפך שם לא יהא כשר לאספנו. ע"כ הג"ה: לבפרה גתריו ולא דרבר אחר.

ון לא לאו משום דהוי דחוי אלא משום כו' (שמכ"י): חן 5"ל במחשבה (*שמכ"י): מן נכתה"י נוסף דאינה ראויה אלא לעבודה זו בלבד (דדבר החדש) (דחדש דברן אסור הוא וכתיב ממשקה ישראל. וכן הול נש"מ ושס נוסף ס"ל אע"ג דמנחת קנאות באה מן השעורים התם קמח הכא השעורים התם קמח הכא סולת: י] במשנה בפ׳ כל (ק״נ): יא] דשלא במקומו לאו (ש"מ): יב] תינת מדכתיב ליתא נד"ו: יג) ליל מתניתין (ש"מ): יד) נ״ח דמי ופריך תו וליפלוג בניתנין . בפנים שנתנו בחוץ, והשתא וכו׳ (גליון): מו] דבהני שלא וכרי (גייון). שון דבהני שקא במקומן מודה, כלייל וכד"ח נדפס נ"א ושכוש הוא (צ"ק ויעב"ץ): שון ל"ל מוכח (צ"ק): יון ל"ל שיהא (ש"ח): יחן מיכות שהיה מותר בו נמחקות (ש"מ) שהיה מותר בו נתנקות (ש"ם).

"מ] בני לפוסי ונליה איתה
המחשב. [וער' לקתן כע ע"ה
בט"נ אות יון. וגיכסת ל"ק שיהא
אמקום, עש"ב: בן הח"נ כ'
דהול ר"ת לפי מאי דפרישית. ובס׳ שם יוסף וגל׳ קה״י ביחרו כפשוטו דר״ל למאן דאמר, והיינו ר׳ יוחנן דלקמן, עש״ב: בא] מיבת ונראה נמחק (ביש יעב״ץ): כב] מיחוש מחשבת פסול דהרי הוא כחשב וכו׳ :יאספנו לכ"ע כו' כל"ל (ש"מ) בגן כמוקני) עם לו ממל התחתונים למעלה כאילו פ"ב ועיקל (חד"א ס"ו סק"ג ע"ש).

(הגרי"ב): כד] ודייק בגמרא כל"ל, דמכרייתא דייק ולא ממתמי' (צ"ק). ועי' בה"ז ופ"מ: נממה (בין). דע כט דופ ת. בה] דלא (ש"מ): כו] נמלך אלו ואלו מודים שיחזור ויתן ואלו (גליון). וכ"ה בכרייתה ועי׳ ל״ק ופ״מ: כז] תימה פסול עייק (ווי מימ) בזן תימה פסול מאן דכר שמיה ופ״ה דקאי ארישא דקהני׳ כו׳ ותימה א״כ אמאי קתני הניתנים למטה שנתנם מלמעלה אפילו נתן כו׳ כל"ל (מ"m): כח] ביה לעיל דאית ליה ריצוי בקרבן ציבור האית ליה ריצוי בקרבן ציבור הלכך אי יהביה במקומו כו' דהוי דחוי כל הדם ולא יחזור הכשר ויקבל כו' כל"ל (ש"ח): כמ] מיבות תוס' רי"ד בכת"י לינן בכורות כלל: